

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/257/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8213209676
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8213209676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobkyne X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. N. č. XX, proti žalovanému Profi Credit Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho č. 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 4C 263/2013 - 62 z 12.08.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 238/07/13 z 11.09.2013. Odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 238/07/13 z 11.09.2013. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že v rozhodcovskom konaní, ktoré predchádzalo vydaniu predmetného rozhodcovského rozsudku, došlo k porušeniu § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a to v súvislosti s dojednaním rozhodcovskej doložky. Je možné dohodnúť v rozhodcovskej doložke alebo rozhodcovskej zmluve alternatívny spôsob riešenia sporov, avšak spotrebiteľ má byť riadne upozornený na obsah a význam takejto rozhodcovskej doložky alebo zmluvy, aby ho znenie zmluvy a alternatívny spôsob nemohli uviesť do omylu. Znenie rozhodcovskej zmluvy nebolo v predmetnom prípade oboznamované a uvedená zmluva jej bola daná na podpísanie. S obsahom Všeobecných podmienok sa nepokúšala oboznámiť, pretože ich nevedela prečítať pre drobnosť písma. Pokiaľ bol v rozhodcovskej zmluve upravený alternatívny spôsob riešenia sporov s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský súd alebo všeobecný súd, ide o formálne upravený mechanizmus riešenia sporov, kde sa môže dlžník len formálne obrátiť na všeobecný súd. Pokiaľ by totiž veriteľ (žalovaný) uplatnil svoje práva na rozhodcovskom súde, žalobkyňa by bola povinná podriaďiť sa rozhodcovskému súdu bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje postup dlžníčky ako spotrebiteľky k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Taktiež došlo k porušeniu § 40 ods. 1 písm. j/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v podobe akceptácie nároku rozhodcovským súdom uplatneného žalovaným na zaplatenie zmluvnej pokuty v neprimeranej výške 0,065 % denne, ako aj na zaplatenie istiny vo výške 1.173,78 Eur spôsobom, ktorý

súd vysvetlil nižšie v tomto rozsudku. V zmluve o revolvingovom úvere nebola vôbec upravená zmluvná pokuta a táto sa vyskytovala len v zmluvných dojednaniach.

Zmluvné dojednania, hoci sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sú vedené menším písmom než iná časť zmluvy v ťažko čitateľnej veľkosti, čo je v rozpore s § 53c Občianskeho zákonníka.

Žalobkyňa bola zaviazaná zaplatiť istinu vo výške 1.173,78 Eur. Z rozsudku však nevyplýva, aká časť istiny úveru predstavuje nesplatený úver a aká úrok. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 720 Eur, pričom v skutočnosti jej po odpočítaní poplatku poskytol reálne 616,51 Eur s tým, že žalobkyňa mu mala vrátiť v 42 -mesačných splátkach sumu 1.620,36 Eur pri výške splátok 38,58 Eur, t.j. o 1.003,85 Eur viac ako jej žalobca reálne poskytol. Žalovaný tak od žalobkyne žiadal pri 3,5 ročnej splatnosti úveru úrok vo výške 162,83 %, čo predstavuje 46,52 % -ný ročný úrok, ktorý podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery. Je neprijateľné, aby veriteľ požadoval od dlžníka za poskytnutie odkladu splátok poplatok, ktorý tvorí takmer 1/7 -inu poskytnutej sumy v dôsledku čoho dlžník dostane menej finančných prostriedkov než koľko očakáva a koľko je uvedených v samotnej úverovej zmluve. Takéto zmluvné dojednanie predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Reálna suma poskytnutých prostriedkov predstavuje to, čo dlžník skutočne dostal a nie sumu, ktorá existuje iba fiktívne. Ak by súd vychádzal zo sumy 720 Eur poskytnutej žalovaným pre žalobkyňu, činí úrok 39,84 %, čo je podstatne viac než bola odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery.

V kritickom období boli úrokové miery spotrebiteľských úverov požadovaných bankami za poskytovanie peňažných prostriedkov na dobu od jedného roka do 5 rokov v rozmedzí od 14,54 % do 16,11 % ročne a RPMN predstavovala rozmedzie od 15,86 % do 17,21 %. Žalovaný teda postupoval v rozpore s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

Taktiež došlo k porušeniu § 40 ods. 1 písm. g/ Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ustanovenia § 25 ods. 10, § 30 ods. 10 a § 13 Rokovacieho poriadku Slovenského arbitrážneho súdu sú v rozpore so Smernicou Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993, ktorá považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané, pričom zákaz neprimeranosti je treba chápať tak, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie. Rozhodcovský súd postupoval v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho konania, ktoré sú princípmi rozhodcovského konania v zmysle § 18 ods. 4 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Tieto ustanovenia rokovacieho poriadku teda umožňujú niečo, čo je zakázané napríklad Občianskym súdnym poriadkom v § 172 ods. 9, pretože ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy v občianskom súdnom konaní a odporcom je spotrebiteľ, súd platobný rozkaz nevydá, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky.

Preto súd žalobe vyhovel vo veci samej, pričom poukázal na to, že tvrdenie žalobkyne o neurčitosti rozhodcovskej zmluvy neobstojí.

Výrok o odklade vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku odôvodnil ustanovením § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., nakoľko žalobkyni hrozí škoda, pokiaľ by v rámci súvisiaceho exekučného konania bol realizovaný výkon rozhodnutia voči nej ako povinnej.

Výrok o trovách konania odôvodnil tým, že žalobkyňa bola vo veci úspešná, avšak žiadne trovy jej nevznikli, a preto náhrada trov nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný.

Poukázal na to, že odvolanie podáva z dôvodu nesprávnych a neúplných skutkových a právnych záverov a nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu rozporu záverov súdu so zákonom, teda z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ a podľa § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z., v rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmierom.1)

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z., účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.13a)

Podľa § 40 ods. 2 zák. č. 244/2010 Z. z., ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 244/2010 Z. z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa článku 3 bod 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

V predmetnej veci súd prvého stupňa správne analyzuje dôvody, ktoré ho viedli k zrušeniu predmetného rozhodcovského rozsudku, a to v nadväznosti na jednotlivé dôvody uvedené v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

V tomto smere je možné konštatovať, že platnosť predmetnej rozhodcovskej doložky uzavretej medzi účastníkmi v rámci vzťahu vzniknutého zo zmluvy o revolvingovom úvere, je neplatná so zreteľom na absenciu individuálneho dojednania tejto rozhodcovskej doložky, ktorá je za takýchto okolností neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pričom neprijateľná zmluvná podmienka pokiaľ nebola individuálne dojednaná je neplatná. Táto okolnosť právneho významu vyplýva priamo z ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa v tomto smere správne poukazuje na to, že dojednanie rozhodcovskej doložky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v predmetnej spotrebiteľskej veci, pretože sťažuje prístup žalobkyne ako spotrebiteľky k všeobecnému súdu, nakoľko umožňuje

žalovanému obrátiť sa aj na rozhodcovský súd, pričom za tejto situácie by sa žalobkyňa musela jeho jurisdikcii podriaďiť bez výhrad.

Zároveň súd prvého stupňa správne analyzuje to, že najmä so zreteľom na obsiahnutie predmetnej rozhodcovskej doložky vo všeobecných obchodných podmienkach súvisiacich s predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere, je potrebné prijať záver, že nedošlo k individuálnemu prejednaniu takejto rozhodcovskej doložky, a preto je potrebné ju kvalifikovať ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Navyiac z tvrdenia samotnej žalobkyne vyplýva, že so zreteľom na malé písmo všeobecných podmienok sa nemohla s týmito ustanoveniami ani oboznámiť v podobe prečítania.

Správna je analýza súdu prvého stupňa aj pokiaľ ide o porušenie ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j/ Zákona o rozhodcovskom konaní, teda v rovine tej, že došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, a to s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v nadväznosti na ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka a s poukazom na neúmerne vysoké zmluvné úroky, ktoré boli so žalobkyňou v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere dojednané a ktoré prekročujú obvyklé úroky na finančnom trhu, tak ako to analyzuje súd prvého stupňa, čo je zároveň porušením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy.

Rovnako správne sú závery súdu prvého stupňa i vo vzťahu k porušeniu § 40 ods. 1 písm. g/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Na základe uvedeného je zrejmé, že žalovaný nepreukázal dôvodnosť svojho odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a § 205 ods. 2 písm. d/ a písm. f/ O.s.p. v zmysle nesprávnych a neúplných skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa vrátane nesprávneho právneho posúdenia veci, prípadne nepreskúmateľnosti rozhodnutia v dôsledku rozporných záverov súdu prvého stupňa so zákonom.

Na základe uvedeného je potrebné konštatovať, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne vrátane rozhodnutia o odklade vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku, a to v zmysle § 40 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní a nakoľko je správny výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje na správne a výstižné dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalovaný ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.